МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра (циклова комісія) економічної теорії

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

В.о.декана економічного факультету

доц. Михайлишин Р.В. _____

"30" серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 1.2.05 Макроекономіка

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 075 Маркетинг

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення економічний

(назва інституту, факультету, відділення)

2021–2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Макроекономіка” для студентів спеціальності 075 “Маркетинг”

Розробник: Ільків Н.В., кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 року

Завідувач кафедри економічної теорії

(проф. Островерх П.І.)

Ухвалено Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

“30” серпня 2021 року

© Ільків Н.В., 2021 рік
©ЛНУ імені Івана Франка, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань
07 “Управління та адміністрування”</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність:
075 “Маркетинг”</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>1-й</td><td>–</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання –</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>2-й</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 5
самостійної роботи студента – 2,5</td><td rowspan="10">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
бакалавр</td><td>48. год.</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>40 год.</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>екзамен</td><td>–</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 200 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати цілісне уявлення студентів про взаємозв'язки між макроекономічними явищами та процесами і забезпечити основи для самостійного аналізу ефективності макроекономічної політики.

Завдання:

– ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом та інструментарієм сучасної макроекономіки;

– розкрити природу макроекономічних проблем та особливості агрегованої поведінки суб'єктів національної економіки;

– сформувати уявлення про механізми формування макроекономічної рівноваги та причини економічних коливань;

– розкрити принципи та механізми макроекономічної політики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

– ключові відмінності в поглядах представників різних шкіл та напрямів макроекономічної науки;

– основні канали взаємозв'язку між монетарною та реальною економіками на макрорівні;

– основні методи та моделі аналізу агрегованої економічної поведінки;

– причини та наслідки різних проявів макроекономічної нестабільності;

інструменти та методи оцінки ефективності макроекономічної політики;

вміти :

– самостійно аналізувати макроекономічні показники та наслідки макроекономічної політики;

– прогнозувати розвиток національної економіки в коротко- та довгостроковій перспективі

– формулювати власні судження щодо доцільності реалізації тієї чи іншої макроекономічної стратегії;

застосовувати макроекономічне моделювання для оцінки ефективності та перспектив розвитку національної економіки.

3. Програма навчальної дисципліни*

Змістовий модуль 1. Макроекономічні показники та макроекономічна поведінка.

Тема 1. Макроекономічні показники національного обсягу виробництва та доходу

Валовий внутрішній продукт як основний показник обсягу національного виробництва. Методологічні принципи обчислення ВВП. Принцип уникнення подвійного рахунку. Невиробничі фінансові операції та продаж вживаних речей. Приписана вартість як компонент ВВП. Резиденти, нерезиденти та економічна територія. Виробничий метод обчислення ВВП (метод доданої вартості). Структура ВВП, обчисленого за методом видатків (кінцевого використання). Валові та чисті інвестиції як компонент ВВП. Особливості обчислення ВВП за доходами (розподільний метод). ВВП на душу населення. Темпи росту та приросту ВВП.

Похідні показники національного обсягу виробництва і доходу. Валовий національний продукт (дохід) (ВНП). Показники обсягу виробництва на чистій основі (ЧВП та ЧНП). Особливості обчислення і використання національного доходу (НД). Особистий і використовуваний дохід (ОД і ВД). Основні недоліки показників національного обсягу виробництва і доходу. Альтернативні показники рівня розвитку економіки та рівня життя. Чистий економічний добробут. Індекс людського розвитку.

Родинний розподіл доходів. Види доходів домогосподарств. Причини економічної нерівност. Кількісне вимірювання диференціації в доходах. Крива Лоренца та її інтерпретація. Коефіцієнт Джині, коефіцієнт диференціації та коефіцієнт фондів. Економічна нерівність та соціальна політика.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.245-261.

2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.267-273.

3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – К.: Знання, 2010. – С.315-321.

4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – С.90-92, 288-294.

5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.33-35, 42-47, 93, 202-205
6. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.142-147.
7. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – С.62-69.
8. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.221-229.
9. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – Київ: Основи, 2000. – С.53-55, 62-67.
10. Кузик О.В. Макроекономіка: навчальний посібник / О. В. Кузик. – Львів: Інтелект-Захід, 2007. – С.24-27, 71-72.
11. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.88-90, 96-106, 108-109.
12. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P. 491-496, 505-515, 585-596.
13. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.23-25, 32-40.

Тема 2. Макроекономічні показники сфер зайнятості, цін та зовнішньоекономічних відносин

Макроекономічні показники сфери зайнятості. Зайняті, безробітні та особи, що не входять до робочої сили. Робоча сила та рівень безробіття. Коефіцієнт участі у робочій силі. Рівень зайнятості. Фрикційне, структурне та циклічне безробіття. Повна зайнятість і природний рівень безробіття. Природний ВВП та ВВП-розрив.

Макроекономічні показники сфери цін. Споживчий кошик та індекс споживчих цін. Методичні засади обчислення ІСЦ. Номінальні та реальні доходи. Темп інфляції та види інфляції, залежно від її рівня. Дефлятор ВВП, номінальний та реальний ВВП. Інфлювання та дефілювання. Співвідношення між ВВП-дефлятором та ІСЦ. Індекс Фішера.

Макроекономічні показники сфери зовнішніх відносин. Платіжний баланс і його призначення. Поточний рахунок, рахунок капіталу та фінансовий рахунок. Структура резервних активів. Сальдо платіжного балансу. Міжнародна інвестиційна позиція. Рівень відкритості економіки і валютний курс.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.245-261.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І.

Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.267-273.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – К.: Знання, 2010. – С.315-321.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – С.90-92, 288-294.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.33-35, 42-47, 93, 202-205
6. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.142-147.
7. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – С.62-69.
8. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.221-229.
9. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – Київ: Основи, 2000. – С.53-55, 62-67.
10. Кузик О.В. Макроекономіка: навчальний посібник / О. В. Кузик. – Львів: Інтелект-Захід, 2007. – С.24-27, 71-72.
11. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.88-90, 96-106, 108-109.
12. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P. 491-496, 505-515, 585-596.
13. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.23-25, 32-40.

Тема 3. Споживання та інвестиції

Макроекономічний інструментарій аналізу споживання та заощадження. Використовуваний дохід, споживання та заощадження. Функції споживання та заощадження. Граничні та середні схильності до споживання і заощадження. Зміна вартості грошей в часі та дисконтування. Чинники споживання і заощадження, не пов’язані з поточним доходом. Вибір заощадником активу та види заощаджень.

Базові моделі поведінки споживача. Гіпотези та модель споживчих видатків Дж.М.Кейнса. “Психологічний закон” Кейнса. Загадка споживання (парадокс Кузніца). Гіпотеза міжчасового вибору І.Фішера. Міжчасове бюджетне обмеження. Лінія бюджетного обмеження та вибір споживача.

Альтернативні моделі поведінки споживача. Основні засади гіпотези життєвого циклу (А.Андо та Ф.Модільяні). Граничні схильності до споживання майна та доходу. Пояснення загадки споживання на основі гіпотези життєвого

циклу. Гіпотеза постійного (перманентного) доходу (М.Фрідман). Поточний, постійний та тимчасовий дохід. Пояснення загадки споживання у межах гіпотези постійного доходу.

Макроекономічний інструментарій аналізу інвестицій. Інвестиції та інвестиційний процес. Рівень інвестування та структура інвестицій. Функція та чинники інвестицій. q-теорія та її висновки для аналізу інвестицій. Причини нестабільності інвестицій в економіці.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.269-303.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − Київ : Знання, 2013. – С.293-330.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – Київ: Знання, 2010. – С.346-388.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2008. – С.143-164, 184-186.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.108-113.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.230-244.
7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – Київ Альтернативи, 2001. – С.165-191.
8. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.110-125.
9. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – С.211-224.
10. Манків Н.Г. Макроекономіка. – Київ: Основи, 2000. – С.85-88, 454-503.
11. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – Київ: Либідь, 2001. – С.98-140.
12. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / І.Ф.Радіонова. – Київ: Таксон, 2004. – С.37,193-195.
13. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – Київ: КНЕУ, 2005. – С.162-194,197-203,207-210.
14. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.495-539.

Тема 4. Монетарна економіка

Ринок грошей та процентні ставки. Суть та функції грошей. Ринок грошей та ринок капіталу. Суть та види процентних ставок. Визначники рівня процентних ставок. Номінальна та реальна процентна ставка. Реальна процентна ставка ex ante та ex post. Ефект Фішера.

Попит на гроші. Основні компоненти попиту на гроші. Операційний попит і кількісне рівняння обміну. Кейнсіанська теорія попиту на гроші. Попит на гроші як активи. Сукупний попит на гроші і "крива переваги ліквідності". Монетаристська теорія попиту на гроші.

Пропозиція грошей. Рівновага на ринку грошей. Пропозиція грошей та грошові агрегати. Інструменти регулювання пропозиції грошей. Рівновага на грошовому ринку. Вплив екзогенних змінних на параметри рівноваги грошового ринку.

Валюта і валютні курси. Валюта та види валют. Валютний курс та способи його визначення. Номінальні і реальні валютні курси. Ефективний валютний курс. Плаваючі валютні курси та їхні визначники. Переваги та недоліки плаваючих валютних курсів. Фіксовані валютні курси. Кероване плавання.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.70-78, 331-362

2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посібник: У 2 кн. – Кн.1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / С.Панчишин [та ін.];за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – С.93-103, 424-465.

3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.79-87, 361-396.

4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – С.244-279.

5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.78-86, 206-210.

6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.59-68, 320-331.

7. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С.184-193,197-203, 233-238, 512-515.

8. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – С.185-187, 189-220.

9. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / І.Ф.Радіонова. – К.: Таксон, 2004. – С.206-211, 220-225.

10. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – К.: КНЕУ, 2005. – С.109-111, 117-133, 381-388.
11. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): Навчальний посібник / [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред. О.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2010. – С.26-32,126-137.
12. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P.609-611, 635-646.
13. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.79-100, 556-558.

Змістовий модуль 2. Макроекономічна рівновага, динаміка та політика.

Тема 5. Теорія сукупних видатків

Модель сукупних видатків для приватної закритої економіки. Основні компоненти сукупних видатків. Головні припущення для побудови моделі сукупних видатків у приватній закритій економіці. Аналіз економічної рівноваги з допомогою підходу „сукупні видатки – обсяг виробництва". Кейнсіанський хрест", фактичні та заплановані видатки. Аналіз економічної рівноваги з допомогою підходу „витікання - ін'єкції" („заощадження – інвестиції"). Заплановані та фактичні інвестиції.

Ефект мультиплікатора у приватній закритій економіці. Мультиплікативний вплив сукупних видатків на рівноважний обсяг виробництва. Економічна природа ефекту мультиплікатора. Алгебраїчна та геометрична форма представлення ефекту мультиплікатора. Напрям та межі мультиплікативних процесів. Похідні інвестиції та ефект акселератора.

Модель сукупних видатків для змішаної відкритої економіки. Вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний обсяг національного виробництва. Основні визначники чистого експорту та їхній вплив на сукупні видатки. Державний сектор в моделі сукупних видатків. Мультиплікатори державних закупівель та податків. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Повний мультиплікатор видатків. Інфляційний та рецесійний розрив. Парадокс ощадливості (заощадження).

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.363-387.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: у 2 кн. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – С.466-498.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.397-423.

4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 3-є вид., випр. – К.: Знання, 2006. – С.156-161,169-178,180-183,186-192.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.134-148, 155-161, 199-202.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.257-270.
7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.221-237.
8. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – С.224-234,238-260.
9. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С.89-100, 287-293
10. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2005. – С.221-252.
11. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / І.Ф.Радіонова. – К.: Таксон, 2004. –С.38-48.
12. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – К.: КНЕУ, 2005. – С.215-238,291-300.
13. Економічна теорія: практикум (тести і задачі). Навчальний посібник / За ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2010.– С.145-156.
14. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.289-298.

Тема 6. Сукупний попит та сукупна пропозиція

Сукупний попит та його визначники. Сукупний попит та його компоненти; б) крива скупного попиту. Непридатність ефектів доходу та заміщення для аналізу тенденцій у сукупному попиті. Цінові чинники сукупного попиту (ефект Пігу, ефект Кейнса, ефект обмінного курсу, ефект пропозиції грошей). Основні групи нецінових чинників сукупного попиту. Політико-економічні та зовнішні змінні, сподівання споживачів та підприємців.

Сукупна пропозиція та її визначники. Сукупна пропозиція в довгостроковому періоді. Короткострокова сукупна пропозиція. Кейнсіанська, проміжна та класична ділянки кривої сукупної пропозиції. Цінові та нецінові чинники короткострокової сукупної пропозиції. Реальні та номінальні нецінові чинники. Нецінові чинники довгострокової сукупної пропозиції.

Економічна рівновага в моделі сукупних попиту та пропозиції. Рівновага в моделі AD-AS та її графічний аналіз. Класичний підхід до аналізу макроекономічної рівноваги. Негнучкість цін та ефект храповика. Кейнсіанський підхід до аналізу макроекономічної рівноваги. Дискусія з приводу наслідків економічної політики у межах “нової макроекономіки”. Застосування моделі AD-AS для аналізу макроекономічних процесів. Стагфляція та інфляція попиту.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.388-408.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: у 2 кн. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – С.499-510,514-525,541-542.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.424-447, 460.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 3-є вид., випр. – К.: Знання, 2006. – С.95-126.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.56-68.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.271-284.
7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.238-246,248-258.
8. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – С.264-289.
9. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С.268-278.
10. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – – С.253-264,268-279,294-295.
11. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – К.: КНЕУ, 2005. – С.87-108.
12. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.157-166.
13. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P.712-728.
14. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.269-283.

Тема 7. Макроекономічна нестабільність

Суть та причини економічних коливань. Суть та фази ділового циклу. Про циклічні, контр циклічні та ациклічні змінні. Відмінність сезонних коливань від ділового циклу. Аналіз причин ділових коливань з допомогою моделі AD-AS. Екстернальні теорії ділового циклу. Інтернальні теорії ділового циклу.

Безробіття, його причини та наслідки. Соціально-економічні втрати від безробіття. Закон Оукена. Втрата і пошук роботи. Стаціонарний стан на ринку

праці. Зайнятість та безробіття в різних групах країн. Державна політика зниження безробіття та пом'якшення його наслідків.

Інфляція та антиінфляційна політика. Суть та основні види інфляції. Наслідки збалансованої (незбалансованої), передбаченої (непередбаченої) інфляції. Економічні школи про причини інфляції. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Рання крива Філіпса. Сучасна крива Філіпса в довго- та короткостроковому періодах. Теорія раціональних сподівань про короткострокову криву Філіпса. Методи боротьби з інфляцією.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.422-474.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: у 2 кн. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – С.543-563,576-600.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.461-518.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 3-є вид., випр. – К.: Знання, 2006. – С.305-328,359-421.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.47-51, 92-102.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.285-319.
7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.259-273,281-297.
8. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – С.56-63,67-74.
9. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С.278-282, 162-182, 195-197, 203-215, 524-542.
10. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2005. – С.296-316,329-354..
11. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – К.: КНЕУ, 2005. – С.258-263,74-82,139-156.
12. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.171-192.
13. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P.728-740.

14. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.258-268.

Тема 8. Макроекономічна політика

Монетарна політика та її інструменти. Комерційні банки. Система часткового резервування. Баланс комерційного банку. Активи та пасиви банку. Моделювання діяльності комерційного банку з допомогою Т-рахунку. Процес створення банківських депозитів. Простий мультиплікатор грошей та межі мультиплікативного процесу. Інструменти монетарної політики. Норма резервних вимог та облікова ставка; дисконтні позики. Операції на відкритому ринку, захисні та динамічні операції. Цілі монетарного регулювання економіки. Політика "дешевих" та "дорогих грошей". Канали монетарного передавального механізму. Переваги та вади монетарної політики.

Фіскальна політика та її інструменти. Дискреційна фіскальна політика. Стимулювальна та стримувальна фіскальна політика. Недискреційна фіскальна політика. Автоматичні стабілізатори. Школа економіки пропозиції про фіскальну політику. Дефіцит бюджету; монетизація дефіциту, запозичення на ринку. Крива Лаффера. Державний борг та його структура.

Види та інструменти зовнішньоторгівельної політики. Знаряддя зовнішньоторговельної політики. Мито та його види. Економічні наслідки запровадження мита. Квота та наслідки її запровадження. Інші нетарифні інструменти. Вільна торгівля та протекціонізм. Аргументи на користь та проти політики протекціонізму. Економічна інтеграція та зовнішньоторгівельна політика.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.475-563.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.519-615.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. – Кн.1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009, 2006. – С.612-642, 649-677, 687-707, 714-718.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – С.541-644.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.72-77, 149-155, 160-169, 180-188.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.332-378.

7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С. 124-129, 315-322, 327-341, 354-366, 372-374.
8. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С. 428-422, 437-451, 505-511.
9. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2005. – С.366-396, 402-429.
10. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.193-223.
11. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P. 47-58, 613-627.
12. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P. 467-492, 547-556.

Тема 9. Теорія економічного зростання

Суть, фактори та типи економічного зростання. Суть та способи вимірювання економічного зростання в мікроаналізі. Основні групи факторів економічного зростання. Типи економічного зростання. Інтенсифікація.

Виробнича функція як інструмент макроекономічного аналізу. Суть виробничої функції. Закон спадної граничної продуктивності. Виробнича функція Кобба-дугласа та її властивості. Граничний продукт праці та капіталу для функції Кобба-Дугласа. Виробничі функції із зростаючою та спадною віддачею від масштабу.

Неокласична модель економічного зростання. Вихідні основи моделі Р.Солоу. Виробнича функція Солоу. Капіталоозброєність праці. Чинники капіталоозброєності праці. Стаціонарний обсяг капіталу та його визначники. “Золоте правило” обсягу капіталу.

Зміна чисельності населення та науково-технічний прогрес як визначники економічного зростання. Народонаселення та економічне зростання. Мальтусівський (традиційний) підхід та концепція “демографічного переходу”. Стаціонарний стан економіки зі зростанням населення. Науково-технічний прогрес в моделі Солоу. обчислення внесків різних факторів у економічне зростання. Залишок Солоу.

Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – С.262-269, 304-330.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: у 2 кн. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка / [С.М.Панчишин, П.І.Островерх, В.Б.Буняк та ін.]; за ред. С.Панчишина і П.Островерха. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – С.72-76.389-423.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І.

Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − К. : Знання, 2013. – С.331-360.
4. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – С.463-468,477-496.
5. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – С.219-228.
6. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г.Ватаманюк, О.З.Ватаманюк, Н.І.Гнатюк та ін.]; за ред. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – С.379-380, 384-393.
7. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, В.Буняк та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – К: Альтернативи, 2001. – С.192-220.
8. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – 672с.С.472-475,477-496.
9. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посібник / А.Ф.Мельник, Т.Л. Желюк, О.В.Длугопольський, О.В.Панухник. – К: Знання, 2008. – С.286-330.
10. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – К.: Основи, 2000. – С. 108-161.
11. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – К.: Либідь, 2005. – С.141-181.
12. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / І.Ф.Радіонова. – К.: Таксон, 2004. – С.302-309,319-329,333-334.
13. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник / А.Г.Савченко. – К.: КНЕУ, 2005. – С.242-257.
14. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – С.224-232.
15. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – P. 523-546.
16. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – P.191-254.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Макроекономічні показники та макроекономічна поведінка												
Тема 1. Макроекономічні показники національного обсягу виробництва та доходу	12	4	3	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Макроекономічні показники сфер зайнятості, цін та зовнішньоекономічних відносин	15	6	4	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Споживання та інвестиції	15	6	4	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 4. Монетарна економіка	14	6	3	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	56	22	14	–	–	20	–	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. Макроекономічна рівновага, динаміка та політика												
Тема 5. Теорія сукупних видатків	14	6	4	–	–	4	–	–	–	–	–	–
Тема 6. Сукупний попит та сукупна пропозиція	11	4	3	–	–	4	–	–	–	–	–	–
Тема 7. Макроекономічна нестабільність	14	6	4	–	–	4	–	–	–	–	–	–

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
Тема 8. Макроекономічна політика	13	6	3	–	–	4	–	–	–	–	–	–
Тема 9. Теорія економічного зростання	12	4	4	–	–	4		–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 2	64	26	18	–	–	20	–	–	–	–	–	–
Усього годин	120	48	32	–	–	40	–	–	–	–	–	–
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	120	48	32	–	–	40	–	–	–	–	–	–

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Макроекономічні показники національного обсягу виробництва та доходу	3
2	Макроекономічні показники сфер зайнятості, цін та зовнішньоекономічних відносин	4
3	Споживання та інвестиції	4
4	Монетарна економіка	3
5	Теорія сукупних видатків	4
6	Сукупний попит та сукупна пропозиція	3
7	Макроекономічна нестабільність	4
8	Макроекономічна політика	3
9	Теорія економічного зростання	4
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Макроекономічні показники національного обсягу виробництва та доходу	5
2	Макроекономічні показники сфер зайнятості, цін та зовнішньоекономічних відносин	5
3	Споживання та інвестиції	5
4	Монетарна економіка	5
5	Теорія сукупних видатків	4
6	Сукупний попит та сукупна пропозиція	4
7	Макроекономічна нестабільність	4
8	Макроекономічна політика	4
9	Теорія економічного зростання	4
	Разом	40

7. Методи навчання

Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни “Макроекономіка” є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації);
- метод практичного засвоєння курсу з допомогою обговорень теоретичного матеріалу, аналізу тестових завдань, вирішення типових задач з метою формування практичних навичок застосування методів сучасної економічної науки (практичні заняття);
- метод поточного контролю у формі усного опитування та написання контрольних робіт за тематикою лекційних і практичних занять (практичні заняття);
- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у формі ознайомлення із рекомендованою літературою та статистичними даними, вирішення тестів і типових задач, роботи із завданнями тематичного самоконтролю з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь і практичних навичок (самостійна робота);
- методи усного та письмового контролю (практичні заняття).

8. Методи контролю

При викладанні дисципліни “Макроекономіка” використовуються такі методи контролю:

1) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної аналітичної роботи. Його інструментами є усне опитування, розв’язування задач і письмові роботи, тематичний самоконтроль, обговорення актуальних макроекономічних проблем та виконання розрахункових завдань;

2) підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання системності набутих у процесі вивчення навчальної дисципліни знань і здійснюється у формі письмового семестрового екзамену.

Принципи поточного контролю:

1) **30 балів** нараховується за підготовку до семінарських занять:

– за контрольні перевірки теоретичного матеріалу на семінарському занятті шляхом усного і письмового опитування;

– за активність при розв’язуванні практичних вправ на занятті та виконання домашніх і самостійних завдань.

Оцінювання відбувається за наступною бальною шкалою:

від «1» до «5» балів – позитивна оцінка;

«0» балів – негативна оцінка (неготовий(а)).

Можливі додаткові бали:

+ 1, +2 бали - за активність на занятті: доповнення, ініціативність, самостійну роботу.

Проміжний контроль:

2 змістові модулі (контрольне тестування по модулю 1 та модулю 2). Час, відведений на написання одного модуля, не більше 20 хвилин, кількість завдань контрольного тестування по 1 і 2 –му модулях – 10. За один модуль студент може набрати максимально 10 балів.

За проміжний контроль студент може набрати до **20 балів.**

Поточний контроль знань, набутих у процесі вивчення навчальної дисципліни "Макроекономіка", відбувається у формі самоконтролю (самостійної роботи студента (студентки) з навчальними матеріалами і усного та письмового опитування на практичних заняттях, участі в обговореннях актуальних макроекономічних проблем. Оцінювання всіх видів завдань, виконуваних на практичних заняттях, здійснюється цілими числами від нуля (незадовільна оцінка) до п'яти (найвища оцінка). Оцінки, виставлені за всі види робіт, не підлягають відпрацюванню із виставленням вищої оцінки.

Наприкінці семестру отримані студентом (студенткою) бали за письмові аудиторні роботи, участь в обговореннях в аудиторії та на форумах, розв'язування задач, усні відповіді та доповнення додаються, причому загальна сума балів, отриманих впродовж семестру за вказані види робіт не може перевищувати 30 балів. Тому нарахування балів за поточне опитування припиняється при досягненні сумарно 30 балів.

Усна відповідь на практичному занятті та виконання аудиторних письмових робіт не передбачає можливості користування конспектом лекцій, підручником, навчальним посібником чи іншими допоміжними засобами. Під час усної відповіді в аудиторії допускається лише користування планом практичного заняття, запропонованим лектором. Порушення цього принципу тягне за собою виставлення студентові (студентці) за відповідний вид роботи незадовільної оцінки. Черговість опитування студентів визначає викладач; опитування з ініціативи (за власним бажанням) студента (студентки) не допускається. У разі проведення практичного заняття у формі відео конференції обов'язковою умовою зарахування відповіді є увімкнена відеокамера студента (студентки).

Виконання аудиторної письмової роботи не передбачає можливості користування конспектом лекцій, підручником, навчальним посібником чи іншими допоміжними засобами. Здійснення розрахунків, передбачених процедурою розв'язання наведених в контрольній роботі задач, може відбуватись з використанням лише простого калькулятора. Застосування електронних записників, мобільних телефонів, смартфонів, смарт-годинників і т.п. – не допускається. У разі порушення зазначених правил, контрольна робота вилучається і вважається виконаною на нуль балів.

Студент (студентка), який (яка) пропустив (пропустила) практичне заняття з незалежних від нього (неї) обставин (наприклад, тривала хвороба), що засвідчено документально (медична довідка, довідка адміністрації університету чи факультету), отримує можливість виконати належний обсяг робіт у наперед

погоджений з викладачем час та у погодженій формі з виставленням йому (їй) відповідних оцінок. Заборгованість з таких пропусків повинна бути ліквідована впродовж календарного тижня, що слідує після останнього дня, на який надано звільнення від відвідування занять, але не пізніше останнього дня залікової сесії. Викладач має право відмовити у відпрацюванні пропусків, якщо ті здійснені без поважних причин чи не можуть бути засвідчені документально.

Наприкінці семестру бали за роботу на практичних заняттях та 2 змістові модулі додаються, формуючи бал поточної успішності.

Принципи підсумкового контролю:

Написання екзаменаційної роботи з навчальної дисципліни "Макроекономіка" є обов'язковим. Екзамен – письмовий і триває без перерви не більш як 80 хв. Додаткове опитування студента (студентки) (усне чи письмове) після екзамену – не передбачене. Дата, час та місце екзамену визначається адміністрацією університету. З метою забезпечення належних умов для складання екзамену групу може бути поділено екзаменатором на декілька підгруп та розведено в часі. Розташування студентів в аудиторії на час написання екзаменаційної роботи визначає викладач, виходячи з потреби мінімізувати можливості користування допоміжними матеріалами та взаємного консультування студентів. Студент (студентка), що запізнився (запізнилася) на екзамен, виконує екзаменаційну роботу в межах часу, що залишився до його завершення для всієї групи.

Екзаменаційний білет складається із тестів, задач тестового типу та задач із наведенням розгорнутої відповіді. Бали за виконане тестове завдання нараховуються лише у разі вибору правильного варіанту відповіді, а за задачу тестового типу – у разі вказання правильного розв'язку. За неправильну відповідь за кожен із тестів чи кожну неправильно розв'язану задачу тестового типу виставляється нуль балів. За частково розв'язані задачі із наведенням розгорнутої відповіді бали нараховуються пропорційно до рівня їх виконання. Екзаменатор ознайомлює студентів з комплектом відкритих тестів та типових задач впродовж семестру. Студентові (студентці) видається екзаменаційний білет на принципах жеребу, тобто випадковим чином без отримання додаткової інформації про зміст екзаменаційного білета. Завершивши екзаменаційну роботу студент (студентка) проставляє на екзаменаційному завданні та бланку відповідей особистий підпис. За рішенням кафедри чи адміністрації університету форму та структуру екзаменаційного білета може бути змінено, про що студентів повідомляють заздалегідь.

Під час виконання екзаменаційної роботи забороняється користування конспектами лекцій, підручниками, навчальними посібниками, заготованими заздалегідь формулами чи відповідями та іншими допоміжними (паперовими, електронними, аудіо тощо) носіями інформації. Здійснення розрахунків, передбачених процедурою розв'язання наведених в екзаменаційному білеті задач, може відбуватись з використанням лише простого калькулятора. Застосування електронних записників, мобільних телефонів, смартфонів, смарт-годинників

тощо – не допускається. У разі порушення зазначених правил, екзаменаційна робота вилучається та оцінюється у нуль балів.

Студент (студентка) під час екзамену не має права отримувати (чи надавати) підказки або консультації від (чи на користь) інших студентів. В разі виявлення такого порушення студентам, що брали участь у взаємному консультуванні виставляється нуль балів за екзаменаційну роботу, а сама робота – вилучається. Неподача (невчасна подача) студентом (студенткою) екзаменаційної роботи після завершення екзамену викладачеві є підставою вважати її виконаною на нуль балів.

Підсумковий контроль – екзамен в кінці кожного семестру **- 50 балів.**

У кінцевому підсумку студентом може бути набрано 100 балів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з навчальної дисципліни “Макроекономіка” становить: 50 балів − за поточну успішність, 50 балів – за екзаменаційну роботу:

<table>
<tr><td colspan="10">Поточний контроль та самостійна робота</td><td>Підсумковий екзамен</td><td>Сума</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид поточного контролю</td><td colspan="4">Змістовий модуль 3</td><td colspan="5">Змістовий модуль 4</td><td rowspan="4">50</td><td rowspan="4">100</td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td></tr>
<tr><td>Поточне опитування на практичних заняттях</td><td colspan="9">30</td></tr>
<tr><td>Тематичний самоконтроль</td><td colspan="9">20</td></tr>
<tr><td colspan="10">Всього поточний контроль: 50</td></tr>
</table>

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	відмінно
B	81-89	добре
C	71-80	
D	61-70	задовільно
E	51-60	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – 374с.
2. Панчишин С. Макроекономіка: Тести і задачі / С.Панчишин. – Київ: Либідь, 2002. – 216с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2020. – 648с.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – Львів: Апріорі, 2017. – 567с.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. − 2-ге вид., виправл. і доповн. − Київ : Знання, 2013. − 615 с.
4. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – Київ: Знання, 2010. – 723с.
5. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка / З.Г.Ватаманюк [та ін.]; за ред. З.Г.Ватаманюка, О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2008. – 540с.
6. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / З.Ватаманюк [та ін.]; за ред. З.Ватаманюка і С.Панчишина. – Київ: Альтернативи, 2001. – 608с.
7. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник / С.Панчишин. – Київ: Либідь, 2001. – 616с.

Допоміжна

1. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; за ред. В.Д.Базилевича. – 4-є вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2008. – 743с.
2. Вступ до економічної теорії: Підручник. – Вид. третє, доповнене / [З.Ватаманюк, С.Панчишин, С.Кудин та ін.]; за ред. З.Ватаманюка. – Львів: ―Новий Світ – 2000‖, 2007. – 504с.
3. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посібник [О.Ватаманюк, Є.Майовець, М.Стирський та ін.]; за ред.. О.З.Ватаманюка. – Львів: Інтелект-захід, 2010. – 374с.

4. Кузик О.В. Макроекономіка: навчальний посібник / О. В. Кузик. – Львів: Інтелект-Захід, 2007. – 168с.
5. Макконнелл К.Р. Макроекономіка / К.Р.Макконнел, С.Л.Брю. – Львів: Просвіта, 1997. – 672с.
6. Макроекономіка: базовий курс / [І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін.]. – Київ: КНЕУ, 2016. – 254с.
7. Манків Н.Г. Макроекономіка / Н.Г. Манків. – Київ: Основи, 2000. – 588с.
8. Панчишин С. Макроекономіка: Тести і задачі / С.Панчишин. – Київ: Либідь, 2002. – 216с.
9. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / І.Ф.Радіонова. – Київ: Таксон, 2004. – 348с.
10. Mankiw N.G. Principles of economics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – Stamford: Cengage Learning, 2015. – XXXII, 847p.
11. Mankiw N.G. Macroeconomics / N. Gregory Mankiw. – Seventh edition. – New York: Worth Publishers, 2010. – XXXVII, 598p.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс] – Режим доступу з: http://www.nbuv.gov.ua
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу з: http://www.ukrstat.gov.ua
3. Національний банк України. [Електронний ресурс] – Режим доступу з: http://www.bank.gov.ua
20
4. Світовий банк. [Електронний ресурс] – Режим доступу з: http://www.worldbank.org/